

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	Kurz Alfa jako nástroj evangelizace
Autor práce:	Bc. Zuzana Nápravníková
Obor studia:	Teologie služby
Posudek vypracoval:	Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.
Datum:	09.05.2019

Diplomová práce Zuzany Nápravníkové se zaměřuje na koncept kurzu Alfa v širším kontextu otázky po evangelizaci jako takové. Cíl práce není explicitně formulován. Autorka nejprve vymezuje pojem evangelizace a analyzuje jeho obsah ve vybraných církevních dokumentech. Dále se – z důvodu adekvátního zasazení tématu do českého prostředí – zabývá pozicí církve v českých dějinách i v současnosti a v návaznosti na fenomén církve též krátce reflektuje religiozitu, resp. spiritualitu jako obecně antropologický znak. Třetí a čtvrtá kapitola je věnována formám evangelizace a podrobněji je v ní charakterizován právě kurz Alfa, v neposlední řadě opět i pro podmínky české společnosti. V závěrečné kapitole autorka analyzuje shody a rozdíly mezi koncepcí kurzu Alfa a dekretem papeže Františka *Evangelii gaudium*, čímž fenomén kurzu Alfa ukotvuje v aktuálním církevním evangelizačním diskurzu. Struktura práce odpovídá tématu, je logická a přehledná. Také však poněkud doširoka rozkročená.

Z obsahového hlediska vede takto postavená struktura kupříkladu k tomu, že jednotlivé kapitoly nejsou co do záběru zcela souměřitelné. Tak chce druhá kapitola mapovat témata už samo o sobě velmi komplexní (historický vývoj religiozity a potažmo vznik a vývoj sekularizace v českém prostředí, a ve dvou podkapitolách dokonce religiozitu jako antropinum), zatímco například kapitola třetí je zacílena na oblast mnohem užší, specifickou. Kapitoly první a pátá stojí pak téměř výlučně na analýze primárních textů. Některé části jsou tedy nutně pojednány příliš povšechně a dochází ke zjednodušování problematiky,¹ zatímco jiné jdou sice více do hloubky, ale autorka si v nich namnoze vystačí s vlastními rozbory, aniž by se v těchto pasážích opírala o sekundární literaturu.² Právě tehdy také nejvíce opouští odborný vyjadřovací styl a rozvíjí vlastní, méně věcné úvahy, které mají ve větší či menší míře charakter vyznání, vycházejí zřejmě z osobní zkušenosti a ne vždy jsou v diplomové práci opodstatněné (např. na s. 46). V části věnované přímo kurzu Alfa (4.1) autorka dokonce i gramaticky přechází do 1. os. mn. č. a text nese výrazně vyznávající, moralizující, apelativní až propagandistické rysy („V kurzech Alfa se snažíme napravit pohled českých lidí na církev...“, s. 49; „Snažíme se ukázat, co pro nás osobně víra znamená a co nám přináší...“, s. 49; ... „jedním z našich cílů se stala pohodová atmosféra“, s. 50). Na konci podkapitoly přechází autorka

¹ Jako příklad uvádím kapitolu 2.5.1 *Přirozená náklonnost člověka k religiozitě*, kde autorka v prvním odstavci sice stanovuje, že pro účely své práce zmíní v dané podkapitole jen některé formy ezoteriky (s. 39), avšak o dvě strany dále náhle generalizuje („Z výše popsaného lze usoudit, že člověk je spirituální bytost a náboženské projevy patří k životu člověku.“ s. 40) a ještě na další straně vyslovuje kritiku ezoterické spirituality z pozic křesťanství. Konfrontační poloha, v níž podkapitola vyúsťuje, sice autorce umožňuje vytvořit „oslí můstek“ pro argumentaci obhajující nutnost nových způsobů evangelizace ze strany křesťanů, téma přirozené náklonnosti člověka k religiozitě se však definitivně ztrácí ze zřetele.

² Strany 12–16, 18–26, 66–68 obsahují pouze odkazy na církevní dokument, který je analyzován, strany 27–29, 46, 50–51, 63–64 jsou zcela bez odkazů.

do ich-formy: „Práce představí nejčastější otázky, s kterými se jako vedoucí skupinky na kurzu Alfa setkávám.“ (s. 50). V podkapitole 4.2 (s. 50–62!) autorka představuje konkrétní praxi kurzu Alfa tak, jak ho pořádá v Pardubicích. Prezentace je v intencích charismatického způsobu prožívání křesťanství, což samo o sobě není problémem, v práci však postrádám metodické zařazení této skutečnosti. Daná část opět pracuje jen minimálně s relevantními odkazy – jedná se buď o parafráze toho, co zná autorka z praxe, nebo o odkazy na knihu *Otazníky života* od tvůrce kurzů Alfa, N. Gumbela. Často jde u odkazů o pouhé převzetí témat, s nimiž pracuje Gumbel a která navrhuje pro přednášky. Je také otázkou, zda obsáhlý záznam příkladu z praxe měl skutečně být součástí teoretického zpracování tématu, a to dokonce v jeho klíčové části, a zda neměl být spíše použit jako příloha za textem. Poslední kapitola přináší – na rovině myšlenek – srovnání a rozlišení kurzu Alfa a *Evangelii gaudium*. Zejména myšlenkové rozdíly se mi zde jeví jako jakési dekontextualizované a mechanicky aplikované teze, jejichž opozitní charakter je spíše účelový a které by – takto postavené – při hlubším rozboru nejspíše neobstály.

Vyznění práce v závěru jako by nakonec vyústovalo především ve starost o to, aby evangelizace – ať už prostřednictvím kurzu Alfa či jiných evangelizačních forem – byla v praxi skutečně účinná. Tváří v tvář tomuto zjištění jsem si musela položit otázku, jestli se zde náhodou neprojevil nedostatek vyplývající z absence explicitně formulovaného cíle a jestli nebyla autorka podvědomě vedena cílem intuitivním a pro ni ne zcela zřetelným. Přes řečené limity je však třeba zároveň ocenit, že díky autorčině velké vnitřní motivaci a zaangażovanosti na tématu tvoří práce kompaktní celek s výraznou linií.

Jazyková a stylistická úroveň předložené práce je přijatelná, z formálního hlediska jsou splněny požadavky kladené na daný stupeň kvalifikační práce. Bibliografické citace a odkazy odpovídají normě.

Diplomovou práci Zuzany Nápravníkové doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou dobře. Výsledná známka bude však věcí posouzení komise v závislosti na konkrétním průběhu obhajoby.

Lucie Kolářová